

SPRAWOZDANIE

*z realizacji kursów adaptacyjnych
i kursów języka polskiego
dla repatriantów i członków ich rodzin
organizowanych w formie
obozów, kursów języka polskiego
w miejscu zamieszkania
za 2017 rok*

Warszawa 2018

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
FORMY KURSÓW.....	3
UCZESTNICY.....	3
MIEJSCA REALIZACJI KURSÓW.....	3
REKRUTACJA I PROMOCJA DZIAŁAŃ.....	5
ORGANIZACJA KURSÓW ADAPTACYJNYCH I KURSÓW JĘZYKA POLSKIEGO W FORMIE OBOZÓW.....	7
ORGANIZACJA KURSÓW JĘZYKOWYCH W MIEJSCU ZAMIESZKANIA.....	8
EWALUACJA WEWNĘTRZNA (NA ZAKOŃCZENIE KURSU).....	8

WSTĘP

Kursy adaptacyjne i kursy języka polskiego dla repatriantów i członków ich rodzin w roku 2017 realizowane były przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą zgodnie z Ustawą o repatriacji z dnia 9 listopada 2000 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1392 z późn. zmianami) oraz decyzją MEN nr DSWM-WOPG.4722.1.2017.BT z dnia 4 stycznia 2017 roku.

W Kursach adaptacyjnych i kursach języka polskiego dla repatriantów i członków ich rodzin, zorganizowanych w formie obozów oraz Kursach języka polskiego dla repatriantów i członków ich rodzin w miejscu zamieszkania uczestniczyli repatrianci i członkowie ich najbliższych rodzin, którzy nie korzystali dotychczas z takiej formy pomocy, finansowanej ze środków Ministra Spraw Wewnętrznych.

Okres zamieszkania repatriantów w Polsce wynosi od 1 miesiąca do kilku lat.

Kursy dały uczestnikom wsparcie, które pomoże im wejść na polski rynek pracy, kontynuować naukę w polskim systemie edukacji, włączyć się w życie społeczności lokalnych i rozwijać aktywność obywatelską.

FORMY KURSÓW

Kursy realizowane były w dwóch formach:

- 1) kursy adaptacyjne i języka polskiego dla repatriantów i członków ich rodzin w formie obozu;
- 2) kursy językowe prowadzone w miejscu zamieszkania.

UCZESTNICZY

Z kursów adaptacyjnych i kursów języka polskiego w formie obozów, realizowanych w 3 terminach, skorzystało 142 repatriantów, z kolei w kursach języka polskiego organizowanych w miejscu zamieszkania wzięło udział 82 repatriantów. Łącznie ze wszystkich kursów skorzystało 224 repatriantów.

MIEJSCA REALIZACJI KURSÓW

Kursy języka polskiego i kursy adaptacyjne w formie obozów odbyły się w następujących miejscowościach i terminach:

- Kraków – 15–23.07. 2017 r.,
- Gdańsk – 22–30.07.2017 r.,
- Warszawa – 21–29.10.2017 r.

Uczestnicy kursów adaptacyjnych i kursów języka polskiego w formie obozów pochodzili z następujących województw:



Kursy języka polskiego w miejscu zamieszkania (wybór miejscowości podyktowany był wskazaniami repatriantów w *Ankietach zgłoszeniowych na kurs językowy*) zrealizowano w następujących miejscowościach (i województwach):

LP.	MIEJSCOWOŚĆ	LICZBA OSÓB
1.	Białogard (zachodniopomorskie)	2
2.	Bielsko-Biała (śląskie)	4
3.	Czarnochowice (małopolskie)	1
4.	Garwolin (mazowieckie)	3
5.	Gliwice (śląskie)	1
6.	Kraków (małopolskie)	4
7.	Legionowo (mazowieckie)	4
8.	Legnica (dolnośląskie)	2
9.	Lublin (lubelskie)	2
10.	Łowicz (łódzkie)	10
11.	Łódź (łódzkie)	1
12.	Poznań (wielkopolskie)	2
13.	Rokotów (mazowieckie)	2

14.	Siedlce (mazowieckie)	4
15.	Szczecinek (zachodniopomorskie)	1
16.	Środa Wielkopolska (wielkopolskie)	1
17.	Świdnica (śląskie)	5
18.	Warszawa (mazowieckie)	4
19.	Wągrowiec (wielkopolskie)	3
20.	Wrocław (dolnośląskie)	8
21.	Zabrze (śląskie)	2
22.	Zgierz (łódzkie)	3
23.	Żory (śląskie)	13
Razem		82




REKRUTACJA I PROMOCJA DZIAŁAŃ

Rekrutacja uczestników została przeprowadzona przez ORPEG PCN we współpracy z wydziałami urzędów wojewódzkich oraz samorządami miast i gmin.

1. W celu dotarcia z informacją o oferowanych kursach do możliwie dużej grupy repatriantów pracownicy ORPEG w Lublinie prowadzili korespondencję oraz odbywali rozmowy telefoniczne z urzędami gmin, urzędami wojewódzkimi oraz organizacjami pozarządowymi, działającymi na rzecz repatriantów.
2. Działania rozpoczęto w kwietniu 2017 r. Wysłano informację do repatriantów, których dane uzyskano z urzędów wojewódzkich w 2017, 2016 i 2015 r.

3. Na podstawie list uzyskanych z ww. urzędów wysłano imienne zaproszenia do repatriantów.
4. Wiedząc, że nie wszyscy repatrianci – zgłoszeni przez urzędy, czy to wojewódzkie, czy to gminne – uczestniczą w kursach, przeanalizowano listy z poprzednich lat i imiennie pocztą tradycyjną lub e-mailową zaproszono również repatriantów, którzy przybyli do Polski w ubiegłych latach. Łącznie skierowano zaproszenia do 611 repatriantów. Dodatkowo osoba rekrutująca była w stałym kontakcie telefonicznym z repatriantami, a rozmowy, w razie potrzeby, prowadziła w języku rosyjskim, co ułatwiało rekrutację.
5. Na stronie www.orpeg.pl zamieszczono informację o terminach mających się odbyć *kursów adaptacyjnych i kursów językowych w formie obozów i kursów języka polskiego w miejscu zamieszkania* oraz udostępniono ankiety rekrutacyjne. Informację na bieżąco uaktualniano.
6. Dzięki tym działaniom na *kursy adaptacyjne i kursy językowe w formie obozów* zgłosiło się 199 repatriantów, ostatecznie wzięło udział 142. W trakcie *kursów adaptacyjnych i kursów językowych w formie obozów* uczestników informowano o możliwości udziału w *kursach języka polskiego w miejscu zamieszkania*.
7. W celu lepszej rozpoznawalności działań ORPEG w zakresie realizacji zleconego zadania na

stronie ORPEG funkcjonuje stale linia graficzna ,

będąca rozpoznawalnym znakiem obszaru dla repatriantów na stronach internetowych ORPEG, na których znajdują się: informacje o dostępnych kursach dla repatriantów, poradniki i porady, często zadawane pytania, historie życia repatriantów.

8. Opracowana wcześniej ulotka w językach polskim i rosyjskim, przedstawiająca zakres działalności Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą, w tym informację, że Ośrodek prowadzi na zlecenie Ministra Edukacji Narodowej i Ministra Spraw Wewnętrznych, oprócz działań statutowych, także *kursy językowe i kursy adaptacyjne dla repatriantów i członków ich rodzin oraz kursy językowe w miejscu zamieszkania* przekazywana była na wielu spotkaniach w różnych miejscach w Polsce. Korzystano także z opracowanych wcześniej materiałów informacyjnych, dotyczących zagadnień adaptacyjnych, prawnych, gospodarczych, oświatowych, przydatne repatriantom zarówno w czasie kursów, jak i po ich zakończeniu. Wśród tych materiałów wymienić należy: podstronę dedykowaną repatriantom na stronie internetowej ORPEG, na której zamieszczono najczęściej zadawane pytania, poradniki dla repatriantów w wersjach językowych polskiej i rosyjskiej, forum wymiany informacji, oraz w formule bloga – kącik porad oraz dział *Życie w ojczyźnie odzyskanej*, gdzie zamieszczane są przykładowe historie życia repatriantów, którzy przyjechali do Polski kilka lub kilkanaście lat temu.
9. Przy wielu okazjach Ośrodek upowszechniał informacje o działaniach, stanowiących wsparcie językowe i adaptacyjne dla repatriantów, a tym samym zwiększał rozpoznawalność ORPEG wśród pracowników administracji samorządowej.

ORGANIZACJA KURSÓW ADAPTACYJNYCH I KURSÓW JĘZYKA POLSKIEGO W FORMIE OBOZÓW

Każdy z obozów trwał 8 dni i obejmował 85 godzin zajęć dydaktycznych (jednostki 45-minutowe). Uczestnicy brali udział w wykładach, spotkaniach, warsztatach, konsultacjach, w zajęciach krajoznawczych, muzealnych i kulturalnych.

W trakcie kursów przeważały ilościowo zajęcia adaptacyjne (55 godzin) nad językowymi (30 godzin). Zakładano bowiem, że umiejętności językowe repatrianci będą ćwiczyli na *kursach językowych w miejscu zamieszkania*.

W czasie *kursów adaptacyjnych i kursów języka polskiego* w formie obozów zrealizowano ramowy program, przygotowany przez ORPEG PCN i przedstawiony do akceptacji MEN.

Program obejmował:

1. Blok adaptacyjny, a w nim następujące zagadnienia:
 - Status prawny repatriantów,
 - Świadczenia pomocy społecznej,
 - Nauka w systemie polskim,
 - Aktywizacja zawodowa. Oferta biur pracy,
 - Aktywizacja zawodowa. Przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej,
 - Rejestracja i prowadzenie działalności gospodarczej w RP,
 - Zasady ubezpieczenia emerytalnego i rentowego,
 - Trening umiejętności interpersonalnych,
 - Polska historia i polskie realia.

2. Blok językowy, a w nim następujące zagadnienia:
 - Język polski w sytuacjach codziennych w domu, pracy, szkole,
 - Język polski – ćwiczenie słuchu fonematycznego i mownego,
 - Język mediów,
 - Polska kultura i tradycje – związane z tym słownictwo.

Ponieważ repatrianci reprezentowali zróżnicowany poziom znajomości języka – od A1 do C2, zajęcia językowe prowadzone były w trzech odrębnych grupach.

W zajęciach adaptacyjnych uczestniczył tłumacz w celu zapewnienia jak najlepszej komunikacji w zakresie ważnych i specyficznych problemów, jak starania o emeryturę, podejmowanie działalności gospodarczej, starania o przyjęcie dziecka do szkoły czy też dostanie się na studia.

ORGANIZACJA KURSÓW JĘZYKOWYCH W MIEJSCU ZAMIESZKANIA

Już w trakcie *kursów adaptacyjnych i kursów języka polskiego dla repatriantów i członków ich rodzin* w formie obozów repatrianci deklarowali chęć udziału w *kursach języka polskiego w miejscu zamieszkania*. Zgodnie z zapotrzebowaniem repatriantów przeprowadzono 70-godzinne kursy językowe.

Zajęcia prowadzili lokalni nauczyciele. Ogółem w *kursach językowych w miejscu zamieszkania* uczestniczyło 82 repatriantów. Kursy prowadzone były według programu językowego przygotowanego w ORPEG PCN. Program ten był pomocą dla nauczycieli języka polskiego, którzy dostosowywali treści językowe programu do specyfiki grupy.

EWALUACJA WEWNĘTRZNA (NA ZAKOŃCZENIE KURSU)

W badaniu ankietowym zebrano 130 ankiet. Z ich analizy wynika wysoki poziom zadowolenia repatriantów zarówno z *kursów adaptacyjnych i kursów języka polskiego* w formie obozów, jak i *kursów języka polskiego w miejscu zamieszkania*.

Warszawa, dnia 18 stycznia 2018 r.